

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POŚWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń: w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCYJA I ADMINISTRACJA:
CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 8—10 wiecz. Rękopisów nadesł. redakcja nie zwraca.

PRENUMERATA WYNOŚ: Rocznie rb. 3, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60. Zmiana adresu kop. 20. Listów nieterminowanych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz politywy jednogospaltowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem, 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 10. Drobnie ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agencje: w Rakowie, Noworodamsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie.

Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

TOWARZYSTWO AKCYJNE HANDLOWO-PRZEMYSŁOWE „L. J. BORKOWSKI”

WARSZAWA, ulica MAZOWIECKA № 11.

8 ODDZIAŁÓW

w Warszawie, Częstochowie, Łodzi, Dąbrowie Górniczej, Radomiu, Lublinie, Białymstoku i Moskwie.

Adres telegraficzny „ELIBOR”

KAPITAŁ ZAKŁADOWY 1,500,000 RUBLI.

ZELAZO — BELKI — BLACHY

Okucia budowlane z białego metalu „ELIBOR.”

KOSY — LEMIESZE — ODKŁADNICE — ŁOPATY.

Wszelkie artykuły techniczne i budowlane

Pasy do transmisyj

WĘGIEL — KOKS — CEMENT.

Jenerałna reprezentacja i wyłączna sprzedaż na Królestwo Polskie:

STALI AMERYKAŃSKIEJ „Crucible Steel Co.” i PILNIKÓW „Czarny Djament” BARNETT Co.

TEATR KINEMATOGRAF PARYSKI II ALEJA 19. TELEF. 343.

Program od soboty 1 do poniedziałku 3 listopada r. b. (włącznie).

Tygodnik Beaumont'a ostatnie nowości (z nat.) | Noc przed ślubem (b. kom.)

SUCHOTNIK Dramat w 3-ch częściach.

II-ga seria Walki Francuskiej | **KATASTROFA** Nad program Kolejowa na stacji War
Wildpan i Konstan. la Marin. przyczem Wildpan daje 5,000 franków temu-któ go zwycięży.

Na scenie: **WRÓBEL i SYN** Operetka w 1-ym akcie

ANONS: Od wtorku 4 Listopada 1913 r. Jednej w Europie znak. trupy „Liliputów”

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie Telefon № 4—17.

Program od soboty 1 do wtorku 4 Listopada 1913 roku (włącznie).

SNY WENECKIE Wyjątkowy dramat w 4 wielkich częściach, na 16 obrazach i 16 aktach

Tutaj niewygodnie (komedia) | | Dziś za darmo! (komiczny)

Na scenie: **BANDYTA Z AUTOMOBILU** Farsa Krumłowskiego

W Fotoplastykonie: Wulkan Wezuwusz i Dzień Kwiatka 26X.

II-ga Aleja № 38. — Telefon № 497.

TEATR URANJA

Program: od soboty 1 do wtorku 4 Listopada (włącznie).

FANTOMAS

Dalszy ciąg znakomitego kryminalnego romansu podług powieści Perro. Uwaga Dalszy ciąg oryginalnego egzemplarza i jedynego. Miasto wciąż jęczy podokropnym uściskiem straszego Fantomasa i kiedyż temu koniec będzie?
SPRAWA OSKARZYCIŁKĄ (znakom'ta komedia Poksonem)

Na scenie: pod artystycznym kierunkiem Al. Alisterwica

REDUTA na PODDASZU

komedia w 1-m akcie

ANONS: Sensacja! od środy 5 listopada występy japońskiej trupy złożone z 18 osób pod kierunkiem profesora. Ten-Yxzi ze swym niezmiernie ciekawym i nieznanym unas tajemniczym programem

Ryski Bank Handlowy

Filja w Częstochowie

Zawiadamia, że z dniem 10-go Listopada b. m. biuro Banku przeniesione zostanie na ul. II-ga Aleja Nr. 26.

SAMOCHODY

Sprzedż Samochodów nowych i używanych różnych fabryk jak również wynajem na jazdę po mieście zsiwie i zagranicę. Garaż III Aleja 49, tel. 345.

Jedyny w Częstochowie
LEKARZ DENTYSTA chrześcijanin
STEFAN BARYLSKI
II Aleja 43 (Odeon) tel. 611.
Leczenie. Zęby sztuczne. Wyjmowanie bez bólu. Przyjmuje 9—1 i 3—8 p. p.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne
R. Filipowicza
II ga Aleja N-r. 24, telefon 482.
Przyjęcia:
D. FILIPOWICZ od 10—1 i od 3—6 p.p.
asyst. Lek.-Dent. 9—1 i od 3—7 po połud.

A. DEBICKI Geometra przysięgły
Teatralna 23 m. 14, parter Tel. 602.
Wykonwa wszelkie roboty mierznicze.

D-r. Z. BEM
Przyjmuje chorych jak dawniej od 8—9 rano i od 3—5 po południu.
Choroby wewnętrzne weneryczne i dzieci
III-a Aleja № 53, tel. 579.

Jan SKALMIERSKI

Biuo Techniczne II Aleja № 20, tel. № 112.

Przyjmuje instalacje oświetlenia elektrycznego przenoszenie siły, urządzenia stacji elektrycznych, telefonów, motorów i t. p.
Poleca wszelkie artykuły techniczne i elektrotechniczne.

Pierwszorzędny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamienny i Sztukatorski

Częstochowa Aleja 3-cia dom własny.
Egzystuje od roku 1887. Telefon 2-50.

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

WYKONYWA RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I KOSCIELNE
CENY NAJPRZYSTEPNIEJSZE

Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu.

Teatr ODEON

Od wtorku 4 Listopada wystawi nowe arcydzieło, sprowadzone kosztem 4000 rubli wprost z Paryża głośne na świat cały

GERMINAL

EMILA ZOLI

w 8 olbrzymich części bez skróceń.

Odeon, bez względu na koszt, sprowadził jedyny autentyczny i całkowity egzemplarz długości 3500 metrów, trwający 3 godziny.

Od wtorku 4 Listopada

Pracownia Wyrobów Stolarskich PRZEDSIĘBIORSTWA BUDOWLANEGO „TOPÓR”

w Częstochowie, ul. Krakowska № 40.

Przyjmuje do wykonania wszelkie roboty stolarskie budowlane, tak z własnych, jak i z powierzonych materiałów, po cenach przystępnych i w solidnym wykonaniu. Przyjmuje deski do heblowania i szpuntowania. Posiada na składzie, gotowe listwy podłogowe, Kelchsztosy, Szlaglistwy i Ferkleidunki, jak również wykonywa takowe z powierzonych materiałów podług danych wzorów.

SEKRET

Jak otrzymać czystą twarz różową, młodzieńczą i oświetlającą piękną pieć, znajdując się w codziennym myciu się prawdziwym **mydłem z mleka Lilowego „KONIK”**

Bergmanna & Co., Radebeul, po 50 kop. sztuka.

Dostać można wszędzie.

Zgłaszać tylko w czerwonym opakowaniu

Główny skład na Państwo Rosyjskie: **dom chemikaliów „MILKA”**, Mińska, Konieczna 15

sklepu w os. Dęby; Marja Gliksónówna, literatka, córka adw. przys. z Częstochowy; Walenty Bednarz, robotnik z fabryki „Warta”; Walenty Janota, gospodarz ze wsi Dęby pod Częstochową; Adam Grzędziński, urzędnik z kolei W.-W.; Władysław Hankiewicz, inżynier z huty „Raków”; Konstanty Horodecki, maszynista z kolei Herby-Kielce; Józef Banasiak, robotnik fabryczny; Franciszek Brzozowski, robotnik z fabryki „Raków”; Michał Cwikliński, górnik z kop. „Kazimierz”; Paweł Chodorowski, gospodarz ze wsi Trzepizury; Mateusz Czerwiński, robotnik z huty „Raków”; Konstanty Ciura, robotnik z fabryki „Stradom”; Włodzimierz Izdebski, urzędnik kolei W.-W.; Franciszek Grel, uczeń gimnazjum prywatnego w Częstochowie; Jan Góral, robotnik z kopalni „Kazimierz”; Karol Dowbor, technik z huty „Raków”; Ignacy Dziurkowski, robotnik z huty „Paulina”; Apollinary Czapkiewicz, robotnik z fabryki „Motte”; Jan Filipiak, buchalter z radomskiej fabryki metalurgicznej; Antoni Dawczyk, chłop; Feliks Fönnér, robotnik z fabryki „Warta”; Stanisław Fortfólc, robotnik z fabryki „Motte”; Filip Żurek, robotnik z kopalni „Jakób”; Konstanty Zajęczkowski, szeregowiec; Franciszek Kosmólski, robotnik z fabryki „Częstochowska”; Jan Sobczyk, robotnik z tejże fabryki; Tadeusz Majewski, syn urzędnika z „Rakowa”; Józef Mazik, robotnik z „Błachowni”; Adam Mielicher, Ludwik Oleśniewicz i Władysław Pyda, robotnicy z „Błachowni”; Wincenty Kulpecki, robotnik z kopalni „Kazimierz”; Leopold Małeckie, Józef Motyżyński, robotnicy z fabryki „Warta”; Marjan Pryliński, kasjer kasy miejskiej osady Dęby w pow. kolskim; Michał Sierka, Józef Stolarski, Aleksander Sadowski, Wincenty Rajewski, Włodzimierz Syrek, Józef Wagner, Wiktor Węciślo, robotnicy fabryczni; Józef Waluga i Jan Wasak, robotnicy z kopalni „Niemcy”; Ignacy Ujma, funkcjonariusz kolei W.-W.; Michał Urbański, technik; Antoni i Felicja małżonkowie Kuśmiercy; Katarzyna Arwaj, Władysław Benardziejewicz; Adam Gołąb, Józef Gie-

raś, Edward Koch, Kazimierz Kowalski, Antoni Kaniecki, Franciszek Markarski, Szymon Kurs, Franciszek Mrowiec, Stefan Nówak, Marjanna Piaszczykowa i mąż jej Wawrzyniec, Ludwik Pyk, Stanisław Radek, Antoni Spercóński, Kazimiera Sokółowska, Jan Cielniński, Jan Ciemniak, restaurator ze wsi Dębniaki, Marjanna Pichtowa.

W tej samej wreszcie sprawie przed sądem staje Antoni Sukiennik, prowokator, oraz szwagier jego, Franciszek Popęda, oskarżeni o należenie do PPS.

Rozprawy odbywać się będą na sesji wyjazdowej w Piotrkowie.

Zjazd Drobnoego Kredytu.

W dniach 6 i 7 grudnia r.b. odbędzie się w Radomiu Zjazd przedstawicieli Stowarzyszeń drobnego kredytu.

O Zjeździe tym Komisja Współdzielcza w swoim czasie zawiadomiła Stowarzyszenia całego kraju, rozsyłając odpowiedzi cyrkularz.

Obecnie w ostatnim numerze „Przeglądu Współdzielczego” znajdujemy ponownie prośby o wczesne zawiadomienie Komisji Współdzielczej (Warszawa, Chmielna 13) ile osób od pojedynczego Stowarzyszenia ma przyjechać na Zjazd i kto z przyjeżdżących będzie upoważniony przez Stowarzyszenie do głosowania w jego imieniu. Ponieważ w Radomiu zorganizował się komitet gospodarzy, który ujął w swe ręce zabiegi o gościnne ułatwienie pobytu w tem mieście przyjeżdżającym uczestnikom Zjazdu—przeto konieczne musi wcześniej komitet ten wiedzieć, ile w ścisłym przybliżeniu może być osób przyjeżdżających, bądź jak bądź przynaglonych oglądać się na jego troskliwość gospodarzów. Mamy tu na myśli przede wszystkim przedstawicieli z posród właścicieli i mieszczan, dla których wypadła konieczność pomyśleć o tanim i czystym noclegu i o pożywieniu czystym, zdrowym a niedrogiem.

Zawiadomienia deklarujące uczestnictwo w Zjeździe i jednocześnie nadsyłanie opłat na koszty urządzenia Zjazdu, już się rozpoczęły. Pro-

simy więc usilnie, aby stowarzyszenia zamierzające wysłać na zjazd swoich przedstawicieli, pospieszyły niezwłocznie zawiadomić Komisję ilu i kogo wysła, — a mniemamy, że niechętnych nie będzie, gdyż każde stowarzyszenie i każdy uczestnik może dużo zyskać i dużo nauczyć się podczas narad Zjazdu, a prztem zbliży się tam do ludzi pracujących w tym samym kierunku w jakim i on pracuje, i usłyszy od nich o drogach i sposobach postępowania o jakich dotąd nie wiedział. Ztąd płynąć musi uzgodnienie poglądów, celów i zabiegów, większa otucha a podnieta do dalszej pracy i jej udoskonalania. Wydatku na wyjazd do Radomia na Zjazd nie należy oszczędzać—niewielki on weale, a wielokrotnie się opłaca. Nie należy się zasklepać we własnych tylko ścianach i na sobie jedynie polegać.

Ludzie pracują myślą i wciąż dążą do postępu—gdy się zaś schodzą, zbliżają ze sobą, to jeden drugiemu radzi, wskazuje i nawet go naucza, o czem tamten nie wiedział — a wiedzieć powinien, jeżeli nie ma, przy zarumałosci, błądzić po manowcach, że szkoda pracy podjętej. Nakoniec przypominamy że również upływa termin nadsyłania do Biura Komisji Współdzielczej wniosków lub pytań, jakie zarządy stowarzyszeń lub ich uczestnicy pragną wypowiedzieć na Zjeździe. Wyczekujemy ich — powinno ich być sporo, a wszystkie musi Biuro Komisji Współdzielczej pierwiej odczytać i rozważyć, zanim do wygłoszenia na Zjeździe będzie mogło dopuścić. Musi więc posiadać je wcześniej.

O zakrystję na Jasnej Górze

LIST DO REDAKCJI.
Do Szanownej Redakcji „Gońca Częstochowskiego”.

Proszę uprzejmie o udzielenie miejsca na szpaltach poczynnego „Gońca Częstochowskiego” kilku słowom w następującej sprawie:

W. N. 235 „Gazety Częstochowskiej” 26 paźd. b. r. p. t. „Z Jasnej Góry” pomieszczono wiadomość o zawieszeniu na czas pewien robót sztukatorskich we wnętrzu kościoła Jasnogórskiego i o rozpoczęciu wybijaniu drzwi z zakrystji tak do presbyterjum wielkiego kościoła, jak i do kaplicy.

Korespondent „Gazety Częstoch.” pisze, że zarząd klasztoru „zapomniał, iż zakrystja ze znajdującymi się w niej zabytkami architektonicznymi pochodzącymi z 16 i 17 wieków przedstawia bardzo cenny zabytek historyczny, który bądź co bądź przez wybięcie drzwi zostanie mocno uszkodzony, przez co straci na swej wartości artystycznej.” Wnet się przekonamy, że nie zarząd klasztoru „zapomniał” o wartości cennego zabytku architektury, którego jest stróżem, lecz korespondent „Gazety Częstoch.” „zapomniał o obowiązku sumiennosci w swojej korespondencji, do której każdy zabierający głos publicznie jest obowiązany.

OO. Paulini, nosząc za zamierzaniem rozpoczęcia kilku oddawna projektowanych robót, jak: odczyszczanie pięknych fresków Dankwarta i sztukaterji na ścianach kościoła, sprawnienia nowych organów, powiększe-

nia muzycznego chóru, wzniesienia wielkiej pietrowej hali dla słuchania spowiedzi i bierzmowania, oświetlenia elektrycznością kościoła i klasztoru, i kilku drobniejszych przeróbek pomiędzy którymi było wymienione wybięcie drzwi z zakrystji do presbyterjum kościoła i kaplicy, właśnie, powodowani pietyzmem, którego im korespondent ośmiela się zaprzeczyć, w m. grudniu r. z. zaprosili liczne grono specjalistów złożone z artystów inżynierów, przedstawicieli Tow. opieki nad zabytkami przeszłości w Warszawie, komisji budowlanej dycecejalnej, słowem, z grona fachowców i pod ich krytykę poddał całkowity program zamierzonych robót. Narada pod przewodnictwem Jego Eksceleńcy ks. biskupa /dzitowieckiego odbyła się dnia 2 grudnia r. z. Dyskusja była wszechstronna i nader ożywiona, a trwała dzień cały. Nijez podpisany przyjmował w niej udział, wie przeto dobrze, że sprawa wybięcia drzwi z zakrystji do presbyterjum kościoła i kaplicy, wyczerpująco była przedyskutowana.

Zresztą łatwo się o tem przekonać o wystawie prosić zarząd klasztoru o pozwoleńie odczytania protokołu narady wówczas odbytej. Z niego dowiedziabymy się korespondent, że wybięcie drzwi z zakrystji w obu kierunkach aprobowane jest przez tych którym naród powierzył w łonie Towarzystwa opiekę nad swymi narodowymi zabytkami.

W tych sprawach chyba więcej są oni kompetentnymi od szanownego korespondenta. A szkoda, że tego obowiązku dokładnej informacji się zaniedbało, bo bodajże nie przynosi chłuby ani redakcji ani korespondentowi najniesprawdziwsze rzucenie garści błota na tyłu nieszczęściami zgębniony już klasztor.

Ks. Górzynski.
Zastępca w Zarządzie Tow. opieki nad zabytkami przeszłości i członek komisji budowlanej dycecej. Włocławek, 30—X—1913.

SKLEP WIEJSKI

2 Mieja № 33.
Polecna na zimę do hurtu mleko w dużej ilości gwarantowanej dobroci—wyborowe masło do potraw deserowe, śmietankowe firmy „Bobinsz-zaw”. I inne wiktualy wiejskie.

Na temat budżetu.

Podajemy niektóre ciekawsze szczegóły wyjaśnienia, załączonego przez p. Kókwowca do projektu budżetu na 1914 r. Wydatki w związku z zaburzeniami w Persji i w Chinach wyniosły w r. b. 6,544 tys. Wydatki nie przewidziane przez budżet wyniosły ogółem 59,500 tys. Całą tę sumę asygnowano w drodze artykułu 17 przepisów budżetowych t. j. bez zatwierdzenia Izby prawodawczych. P. Kókwowc obiecuje w przyszłym roku sumę wydatków ponadetatowych zmniejszyć. Pijaństwo w roku bieżącym znacznie wzrosło: sprzedano 107 milj. wiader wódki, t. j. o 10 i pół miliona więcej niż w roku ubiegłym.

Sam minister finansów przyznaje, że cyfra ta jest wyjątkowa, gdyż dotychczas przeciętny wzrost spożycia wódki zwiększał się o 5 milionów wiader.

Wydatki na duchowieństwo prawosławne wzrosną w 1914 roku na 2 i pół miliona rubli i dojdą do 19,607 tys. Wydatki na szkoły cerkiewne wzrosną o 1 i pół miliona i dojdą do 22 milionów.

O ustawę kas chorych.

„Nowaja Raboczaja Gazeta“ pisze: zasadniczym zadaniem wszystkich robotników uświadomionych w stosunku do organizacji kas chorych jest przekazanie tej sprawy całkowicie w ręce robotników.

Kasy chorych powinny być samodzielnymi organizacjami robotniczymi. Prawo o ubezpieczeniu robotników dalekie jest od tego ideału.

Według prawa, zebranie ogólne i zarząd kas chorych składają się z przedstawicieli uczestników kasy i właściciela przedsiębiorstwa, jednakże według art. 88 i 87 prawa „właściciel przedsiębiorstwa może zrzec się wyznaczenia swych przedstawicieli do zebrania ogólnego i zarządu kas chorych“.

Korzystając z tych zastrzeżeń, robotnicy dają do tego, by skłonić właścicieli fabryk do zrzeczenia się tego prawa. Tak między innymi postąpili robotnicy fabryki hr. Kornilowów w Petersburgu; b-cia Kornilowowie zgodzili się usunąć od wszelkiego udziału w zarządzie i zebraniu ogólnym kas i zrzeczenie to zanowali w ustawie kasy chorych, którą złożyli do zatwierdzenia inspektorowi fabrycznemu.

Jednakże inspektor okazał się bardzo dbającym o interesy właściciela fabryki od samego właściciela fabryki; niezatwierdził ustawy i przekazał ją urzędowi do spraw ubezpieczeniowych tylko dlatego, że—zdaniem jego—fabrykant niema prawa zrzekać się ustawowo swych praw do udziału w zarządzie i zebraniu ogólnym kasy chorych.

Sprawa ta ma być rozważona przez petersburski urząd do spraw ubezpieczeniowych.

Praca nieletnich i kobiet.

Ministerjum handlu i przemysłu opracowało projekt ustawy o ochronie pracy osób, nie mających jeszcze lat 17, oraz pracy kobiet.

W myśl tego projektu, najwyższa norma pracy kobiet nieletnich w fabrykach i zakładach przemysłowych ma wynosić 10 i pół godzin.

Koboty nocne, wobec ich zgubnego wpływu na zdrowie, mają być całkowicie wzbronione kobietom i dzieciom.

Również nie wolno będzie kobietom i nieletnim wynajmować się do pracy w kopalniach. Wreszcie w celu ochrony małoletnich w w. 15 do 17 lat mają być przez główny urząd fabryczny wydane przepisy obowiązujące o warunkach dopuszczania tych nieletnich do pracy w zakładach, przedstawiających pewne niebezpieczeństwo dla zdrowia.

Sprawa Bejlisa.

Kijów, 30 października.

Kosorotow udziela wyjaśnień w sprawie opinii rzeczoznawców. Zaznacza, że Pawłow, powołujący się na różnicę w specjalnościach, w istocie nie ma pojęcia o praktyce lekarzy sądowych. Źródło różnicy z opinią Pawłowa tkwi w niedostatecznej znajomości medycyny sądowej. Pawłow nie ma pojęcia o medycynie sądowej, o partej na ścisłych danych naukowych. Kosorotow powołuje się przeto na to, że dokonał sekcji 4 tysięcy trupów. Wreszcie zapewnia w dalszym ciągu, że zabójstwo dokonane zostało według planu.

Strony zadają ekspertom rozmaite pytania. Szmakow chciałby wiedzieć, co to jest lejb-chirurg i zwraca się z odpowiednim zapytaniem do Pawłowa, na co otrzymuje odpowiedź: „Odpowiedzenie Najwyższe, które prawdopodobnie udzielane jest nie za nic“.

Kadjan oświadcza, że rzeźnicy żydowscy używają do bicia bydła noży. Rosyjski sposób zabijania kłuciem jest bezbolesny, żydzi jednak biją według swoich przepisów.

Trybunał odczytuje 8 pytań postawionych ekspertem psychiatrą — Punkt 8-y brzmi: „Czy zabójstwo Juszczyńskiego mogło być dokonane z pobudek fanatyzmu religijnego?“. O godz. 3 m. 15 eksperci Sikorski, Bechtierow i Karpiński udają się na naradę, poczem dalszy ciąg rozpraw odłożony zostaje do jutra.

„Słowo“ w Nr. 273, w artykule „Nieśmiertelny przesąd“ twierdzi stanowczo, że dla nas „Katólików-Pólków nie istnieje wątpliwość w sprawie rytuałnego mordu, gdyż jakoby Papięże i nasi Królowie wszelkie wątpliwości usunęli, a nawet pod groźbą najsurowszych kar zabronili samej myśli i podejrzenia o podobną zbrodnię. Twierdzenie to „Słowa“ wymaga pewnego oświetlenia.

Niewątpliwie Papięże niejednokrotnie orzekli, że nie można o mord rytuałny obwiniać żydów jako narodu, gdyż z pewnością ani Stary Testament, ani nawet Talmud, nieupowiadniają do takich oskarżeń, ale na tem koniec. Tymczasem równie nie ulega żadnej wątpliwości, że po za wyznawcami Talmudu między żydami jest wielu fanatycznych sekciarzy, którzy oprócz Talmudu, wierzenia swoje czerpią z tradycji i z fałszywego mistycyzmu—przepełnionego krańcową nienawiścią, do wszystkiego—co chrześcijańskie. Sekty te zniechędzone przez samych rabinów, mają swoje arkana—o których z pewnością ogół żydów nie wiele może wiedzieć i nie wie—nie idzie jednak zatem, żeby ci fanatycy nie byli zdolni do strasznej zbrodni, która im w ciągu wszystkich wieków zarzucano i podobno po wiele razy dowiedziono—a przynajmniej jako dowiedziona karano.

Zdaje się, że błądzą żydzi, solidaryzując się z obwinionymi—tylko dlatego, że oni są żydami, bo żyda tknąć nie wolno. Wszak i pomiędzy chrześcijanami byli i są fanatycy-sekciarze, dopuszczający się z pobudek swoich religijnych zbrodni—a jednak nikomu nie przychodzi do głowy obwiniać całego chrześcijaństwa—głównie dlatego, że chrześcijaństwo tych sekciarzy nie bronia, owszem z całą siłą piętnują ich fanatyzm i zblakania.

Co do faktycznych twierdzeń „Słowa“ zwracam uwagę, że cytowane prawo—jakoby wydane około r. 1576 przez króla Stefana Batorego, i grożąca karą śmierci każdemu, ktoby ośmielił się nawet do Trybunałów skarżać żydów o mord rytuałny, wydaje mi się bardzo niepewnym, gdyż mamy fakt z roku 1598 zupełnie czego innego dowodzący. Oto w tym roku Trybunał Koronny w Lublinie sądził właśnie sprawę mordu rytuałnego, i skazał na śmierć nie oskarżycieli, ale winnych podobnego mordu trzech żydów z Międzyrzecza Podlaskiego: Moszka, Zelmana i Joachima—którym dowiedziono morderstwo czteroletniego Alberta, syna właściciela Petronia, ze wsi Swinary z pod Łosic.

Sprawa ta opisana została w traktacie rabina Samuela i wydana w r. 1732.

W każdym więc razie, wątpliwości dotąd nie są usunięte—i to co oparte jest na faktach bezustannie w szeregu wieków się powtarzających, nie można nazwać ślepyim przesądem.

X. A. P.

W niedzielę dnia 9 listopada 1913 roku.

JEDYNY KONCERT
ARTURA
Rubinsteina

W sali „LUTNI“ w Częstochowie.
Bilety w cukerni WP. Jackowskiego.

TELEGRAMY.

Odmowa przyjęcia orderów.
Lipsk, 31. (WAT) Tajny radca Thieme odmówił przyjęcia orderu 4 klasy Czarnego orła. Także i burmistrz naczelny Ditttrich nie zgodził się na przyjęcie orderu korony 2 klasy.

Za napad na bank.
Kopenhaga, 31. (WAT) Niemiec Guttis który dokonał swego czasu napadu na bank tutejszy skazany został na 6 lat więzienia karnego.

Ołbrzymi pożar.
Ełbiąg, 31. (WAT) W Janowie w pobliżu granicy pruskiej powstał olbrzymi pożar. Pastwą płomieni stało się 70 stodoł wraz z wszelkimi zapasami zbożnymi podczas żniw. Straty są nadzwyczajnie wielkie. Właściciele nie byli ubezpieczeni.

Samobójstwo studenta.
Eriangon, 31. (WAT) Jeden ze studentów medycyny niejaki Knoll stojący przed egzaminami strzelił do siebie z rewolwera w chwili gdy nadchodził pociąg spieszny i rucił się pod szynę. Z pod kół pociągu wydobyło zmiażdżone zwłoki Knolla. Motyw samobójstwa nie wiadomy.

Ograniczenie studentów.
Strassburg, 31. (WAT) Zawieszono tu na razie immatrykulację Rosjan na uniwersytecie tutejszym wskutek nowych ustaw, według których nie będą immatrykulowani ci ze studentów pochodzenia rosyjskiego, którzy nie wykaza oprócz świadectw dojrzałości szkół handlowych i realnych dostatecznej znajomości łaciny. Studentów na fakultecie medycyny obowiązują już nowe prawa ograniczające ich liczbę.

Misja niemiecka w Turcji.
Paryż, 31. (WAT) Temps donosi że Wielka Porta zawarła z ambasadorem niemieckim umowę co do zaangażowania dla Turcji niemieckiej komisji militarnej. Na czele komisji tej stać będzie generał niemiecki, i korzystać będzie z praw nie ograniczonych co do możliwości przeprowadzenia wszelkiego rodzaju reform.

Powrót komendantów armji.
Konstantynopol, 31. (WAT) Z powodu demobilizacji redytyw powrócili do Konstantynopola: generalissimus Izet Basza i komendanci armji południowej i północnej.

Zakaz eksportu zboża.
Saloniki, 31. (WAT) Rząd grecki zakazał eksportu zboża z nowej Grecji do starej i innych krajów, między innymi i do Albanji ekspert został niedozwolony. Eksporterzy tutejsi założyli protest przeciwko temu rozporządzeniu.

Wydanie kościołów.
Saloniki, 31. (WAT) Monasterskie władze serbskie wydały rozporządzenie wydania tamtejszego kościoła bułgarskiego, — duchowieństwu serbskiemu.

Podwójne kandydatury.
Meksyk, 31. (WAT) Minister spraw zewnętrznych oświadczył, że jeżeli Huerta i Blanquet otrzymają równą część głosów, natenczas kongres uzna wybór Huerty za nieważny a Blanquet będzie sprawował urząd prezydenta aż do czasu, gdy nie nastąpi nowe, decydujące wybory.

Misja militarna w Grecji.
Ateny, 31. (WAT) General Eydoux oświadczył w imieniu swoim i imieniu 7 wyższych oficerów występujących ze składu misji militarnej, że nowy nowy skład członków misji tej wynosić będzie 20-tu, a plan instrukcyjny opracowany zostanie przez króla i generała Eydoux.

Znowu przerwany lot.
Monachjum, 31. (WAT) Śnać nie sprzyja szczęście młodemu lotnikowi Daucourtowi, który zamierza udać się na samolocie do Kairu. Pod Monachjum zmuszony był on nagle wylądować i poddać reparacji gruntownej swój aparat.

Szuka opiski.
Vera Cruz, 31. (WAT) Rafael Alcolea, szwagier Feliksa Diaza, ukrył się w konsulacie niemieckim, gdyż

według oświadczeń własnych, nie jest pewien życia.

Rozruchy w Rio Tintes.
Madryt, 31. (WAT) Położenie w kopalniach Rio Tintes staje się z dnia na dzień coraz bardziej niebezpieczne. Robotnicy zniecierpliwieni obstrukcją i odpornym stanowiskiem swych pracodawców grożą rozruchami. Ponieważ w ostatnich dniach sytuacja nie przysięła się znacznie przeto rząd nadsyła na miejsce coraz więcej wojska, któreby zapobiegło rozruchom.

Lecznica chorób i jamy ustnej
M. Puchalskiego
Aleja III Nr. 57 tel. 610.
Przyjęcia: od 9—1 od 3—7. Leczenie, blombowanie. Zęby sztuczne.
Ceny niskie.

Dr. med. K. Troppauer
b. lekarz klin. i polikliniki wiedeńskiego uniwersytetu, 551
Choroby skórne, weneryczne i dróg moczowych.
Przyjmuje od 9—11 rano i od 5—7 po poł. Panie od 4—5 po poł.
II Aleja nr. 24, (róg Teatralnej) I piętro.

KRONIKA.

Od wydawnictwa.
Dzisiejsze wydanie naszego „Gońca Częstoch.“ składa się z 2 arkuszy, 8 kolumn druku.

Z powodu przypadających dwóch dni świąt—dzisiejszego i niedzieli—następne wydanie naszego pisma ukazuje się w poniedziałek 3 listopada.

Nabożeństw.

W kościele św. Rodziny.

Dziś o g. 10 rano w kościele św. Rodziny za zmarłych członków „Ogn. Robotniczego“ odprawione będzie nabożeństwo pod sztandarem.

W kościółku im. Marji.

W urocz. Wszystkich Świętych: Msze o g. 9 i 10 i pół, — 11 i pół. Suma z kazaniem, — o 4 po południu Różaniec.

W niedzielę: Msze o 9, 10 i pół i suma z kazaniem o 11 i pół.—Zakończenie Różańca o 4 pp. — Po Różańcu podwójne nieszpory o dniu i żałobne — procesja przy kościółku.

W dzień Zadzuszy Msze, jak w dniu poprzednim.

W parafji św. Barbary.

W uroczystości Wszystkich Świętych Msze o 7 i 9 rano — 11 Suma z kazaniem — o 4 pp. nieszpory z Różańcem z wystawieniem Przenajśw. Sakramentu.

W niedzielę—nabożeństwa zwykłe — o godz. 2 i pół pp. procesja do św. Rocha.

W Dzień Zadzuszy o g. 9 nabożeństwa żałobne jednocześnie u św. Barbary i u św. Rocha.

Osobiste.

Wczoraj od d. 11 i pół przed południem bawił w naszym mieście p. gubernator piotrkowski szambelan Jacewski.

Wyjazd p. gubernatora.
Dowiadujemy się, że p. gubernator piotrkowski wyjeżdża w tych dniach do Petersburga na kilkanaście dni. Wyjazd ten jest w związku z projektowaniem zmianami administracyjnymi w gub. piotrkowskiej.

Nowa szkółka p. K. Andrzejczaka.
Dowiadujemy się, że ministerjum przemysłu i handlu zatwierdziło ustawę VII-klasowej polskiej szkoły handlowej bez praw K. Andrzejczaka w Częstochowie.

Kelneryzy na Bezdomno Dzieci.

W środę 12 listopada w Stowarz. Rzem.-Przem., (I Aleja 9) grono amatorów z posród członków Stow. kelneryzy odegra „Szpital warjatów“, po za przedstawieniem teatralnym afisz zapowiada: śpiewy deklamacje, monolog, a na zakończenie tańce.

Część dochodu z przedstawienia prze-

W Gmachu Panoramy OLIMPJA ARENA

III Al № 75, tel. 6-32.

W SOBÓTĘ 1 LISTOPADA
2 przedstawienia popołudniu o godz. 3.
I CYKLOP — LURICH
II HAKENSMIDT — PETERSEN
III RISSBACHER — PODBIPIĘTA
IV WILDMAN — SCHULTZ
i atrakcje.

O godzinie 8 wieczór Nowy Program
Sensacja
I WILDMAN — PODBIPIĘTA do rezultatu Zwycięzca na prawo do I nagrody m. Częstochowy.
II ROMANOW — CYKLOP
III RISSBACHER — HAKENSMIDT
IV LURICH — PETERSEN

W NIEDZIELĘ 2 LISTOPADA
2 przedstawienia popołudniu o godz. 3
I ROMANOW — CYKLOP
II LURICH — HAKENSMIDT walka turecka
III WILDMAN — AMERIKUS catch as catchcan
IV PODBIPIĘTA — MEYER

O godz. 8 wieczorem
SENSACJA WIECZORU
Rozstrzygnięcie nagród miasta Częstochowy
BENEFIS PODBIPIĘTY
I PODBIPIĘTA — ROMANOW o prawo do I nagrody
II RISSBACHER — LURICH o prawo do II nagrody
III HAKENSMIDT — PETERSEN o prawo do III nagrody
IV WILDMAN — AMERIKUS Decydująca.

znaczono na Tow. Opieki nad bezdomnymi dziećmi.

Pobór wojskowy.

Od paru dni rozpoczęto pobór rekrutów z gminy: Huta Stara, Kamienica Polska, Rędziny i Rększowice.

Pobór popisowych z m. Częstochowy rozpocznie się 6 listopada b. r.

Wieczór listopadowy.

Jutro, w niedzielę 2 b. m. w nowym miejskim parku (powstającym) odbędzie się ludowa zabawa pod nazwą „Druga wielka zabawa abstynentów Wieczór listopadowy”. — Czysty zysk z tej zabawy przeznaczony będzie na koszt otwarcia gospody bezalkoholowej im. B. Prusa. Na zabawie w sali Muzeum Hygienicznego tańce z dopłatą. Początek zabawy o g. 1 i pół pp., koniec o g. 10 wieczór.

Zebrań szewców.

Jutro, w niedzielę 2 listop. o g. 3 pp. u p. Sowały (II Aleja 41) odbędzie się gospodnie zebranie czeladników szewskich.

Zebrań stolarzy.

Jutro, w niedzielę 2 b. m. w Stow. Rzem.-Przemysłowem I Aleja nr. 9, odbędzie się gospodnie zebranie czeladników stolarskich.

Wycieczka Handlowców.

Dziś, 1 i jutro, 2 b. m. Stowarzyszenie Pracowników Handlowych urządza dwudniową wycieczkę do Warszawy o nader szerokim programie.

Zebrań „Jutrzenki” na Rakowie.

Jutro, w niedzielę 2 b. m. o godzinie 2 po południu odbędzie się ogólne zebranie Członków Stowarzyszenia Spożywczego „Jutrzenka” na Rakowie w Hali „Huty Częstochowa” w celu omówienia sprawozdania za trzy kwartały. — Przy wejściu na zebranie Członkowie obowiązani przedstawić swoje książeczki udziałowe.

Tow. opieki nad dziećmi w Rakowie.

Zapowiedziane na dzień 9 listopada organizacyjne zebranie członków oddziału warsz. Tow. opieki nad dziećmi na Rakowie nie odbędzie się.

Teatr w Rudnikach.

W sobotę dnia 8 listopada, odbędzie się w miejscowym teatrze przedstawienie amatorskie na rzecz ochronki w Rędzinach. Odegrane będą komedijki: „Kalesze” Fredry i „Wybory do rady miejskiej” Skorupki. Po przedstawieniu zabawa taneczna w gronie nowo odnowionym lokalu, oświetlonym elektrycznością. Początek o g. 8 wiecz.

Depesze niedoreczono.

Lipski z Żukowki, inżynier Mątkowski z Krzepic, Wiktorja Kokotek z Łodzi, Rosenberg z Baku.

Z Olimpijczyków.

Wczoraj walczyli: Romanow i Wildman po 14 minutach Wildman uznał się za pokonanego.

Lurich w japońskiej walce zwyciężył Hackenschmidta w 2 m. Risbacher zwyciężył Cyklopa w walce tureckiej w 13 minutach.

Podbięta zwyciężył Petersena „tour de tete” w 33 m.

Sobotnie i niedzielne walki patrz w ogłoszeniach.

Rissbacher za niewłaściwe zachowanie się w walce z Cyklopem skazany został przez komisję sportową na zapłacenie 10 rb. kary do uznania redakcji „Gońca Częstochowskiego”.

Zamknięcie składów szmat.

Z polecenia p. gubernatora piotrkowskiego zamknięto składki szmat i kości: Szmula Zelwera (Warszawska 21), M. Bibera, Dawida Sznajera i Berka Ledermana (Nadrzeczna) oraz Szyi Essiga (Krakowska), których połączono też do odpowiedzialności sądowej na mocy par. 803 ustawy o karach.

Jak wiadomo, mocą decyzji senatu składki podobne nie mogą mieścić się w granicach miasta.

Pożar i śmierć tragiczna.

Wczoraj o g. 7 wieczorem na Dąbii pod Rakowem powstał pożar, który strawił 2 stodoly z całym tegorocznym sprzętem, przypalając właścicieli o znaczne straty.

Gdy rozległy się pierwsze wołania o pomoc, na widok szerczącego się z niesłychaną szybkością płomienia z pobliskiego młyna dawniej p. Pytłowej wybiegła 17-letnia siostra żony właściciela młyna, przybyła w gości do Wielunia. W ogólnem zamieszaniu nie zauważono, iż wystraszone dziewczę upadło i nie podniosło się z ziemi, dopiero w pół godziny po rozwinięciu akcji ratunkowej przypadkiem znaleziono ją już martwą. Wezwano lekarza, lecz pomocy już była zbyt późna, bowiem, jak się okazało dziewczęciu pękło serce z przerażenia. Wypadek ten wywołał wstrząsające wrażenie na mieszkańcach Dąbii.

Do pożaru przybyli: częstochowska Straż ogniowa ochotn., z fabryki „Częstochowianka”, oraz z huty Raków.

Ruch rzemieślniczy.

Wczoraj został otwarty zakład ornamentacyjno-bliacharski Apolinarego Maciejczaka w Częstochowie, Aleja III — 65.

Wykonują roboty, budowlane i galanteryjne w zakresie bliacharstwa wchodzące podług nowoczesnych ulepszeń tj. krycia dachów i wież kościelnych blacha miedziana, cynkowa, żelazna ocynkowaną, a także i papę, jakoteż reparacje i malowanie ich oraz wszelkie pobielanie naczyń kuchennych, reparacje maszynek „Prymus” i wyżymaczek.

Sprawa Ronikiera.

Za kilkanaście dni nastąpi termin rozpraw w procesie Bogdana Ronikiera, a uzupełnianie listy świadków trwa w dalszym ciągu. Na prośbę oskarżonego izba postanowiła wezwać Ięka Goldsoba z Lublina. Na żądanie prokuratora postanowiono wezwać jeszcze 6 nowych świadków: Marję Wozniakową, Zofję Grzybowską, Wacława Iwaszkiewicza, Edmunda Wierkowskiego i Eugenija Bulawę, kasjerkę ze stacji Chełm.

Poszukiwanie adresu.

Grono mieszkańców t. zw. rogatki Warszawskiej za pośrednictwem naszego „Gońca Częst.” poszukuje adresu akuszerki Kmiecikowej, która od pewnego czasu przeniosła się w inną dzielnicę, pozostawiając po sobie najsympatyczniejszą pamięć.

Jedwab.

W początkach sierpnia i we wrześniu zapanowało na rynek jedwabiu znaczne ożywienie. Obecnie uosobienie nieco osłabło a ceny nieco spadły ale w zasadzie pozostały jeszcze sto-

sunkowo dość wysokimi, a w każdym razie są wyższe niż w roku zeszłym. Wogóle rok bieżący stanowi sprzecznosc w porównaniu z dwoma latami poprzednimi, które charakteryzował brak chmiejsności cen.

Przyczyn takiego stanu rzeczy należy upatrywać w znacznym popycie na jedwab z jednej strony i zmniejszeniu podaży z drugiej. Zbiór kokonów w krajach Europy Zachodniej wypadł obecnie znacznie niżej niż zeszłoroczny. We Francji niedobór określono na 28 proc., a we Włoszech na 21 proc.

Jednocześnie i zbiór jedwabiu w Japonii, odgrywający olbrzymią rolę w zaopatrzeniu rynku międzynarodowego, po dłuższym wroście, nie dał w tym roku zwykłego powiększenia, a nawet jst mniejszy o 2 miliony klg.

W dodatku, oprócz zmniejszenia zbioru, kampanja zaczęła się przy pełnem prawie wyczerpaniu zapasów starego surowca. Tymczasem popyt wzrósł zarówno ze strony fabryk europejskich jak i amerykańskich, a jednocześnie ograniczona podaż wywołała działalność spekulacyjną.

Uczniowie szkół muzycznych a powinność wojskowa.

Ministerjum Spraw Wewnętrznych wyjaśniło, że uczniowie szkół muzycznych korzystając z odroczenia powinności wojskowej do 24 roku życia i są pod tym względem zrównani z wychowancami szkół średnich. Uczniowie zaś konserwatorów dzieła się pod tym względem na dwie kategorie; grupa pierwsza, nie mająca dyplomów średnich zakładów naukowych, korzysta z odroczenia do 24 roku życia, zaś grupa druga, mająca wykształcenie średnie — korzysta z odroczenia do 27 roku życia.

Za obelgi.

Za zelzenie lokatorki Heleny Piasek skazano administracyjnie stróża Pawła Kleszczewskiego na 3 dni aresztu policyjnego.

Teatry żargonowe.

Teatry żargonowe nie mają prawa urządzać przedstawień w Cesarstwie, natomiast u nas grasują one bezkarnie. Czemu są owe teatry świadczą o nich zdania przecież nie nadto czułych estetów z gazet żydowskich. — „Moment” w № 185 pisze, iż warszawskie teatry żargonowe głupotą swego repertuaru prześcigają wszystkie inne i „w żadnej ze sztuk słowa nie kleją się z sobą”. Jeszcze dobitniej wyraża się „Hajnt” (131). „Przebieg widza teatralny, który, jak wiadomo nie jest zbyt wybredny, musi także nos zatkać”. Zlitujcie się nad jego nosem, jeżeli już nie macie litości nad jego smakiem”. Jak widzimy z przytoczonych zdań, niezbyt wyszukanych nawet tego rodzaju estetów rażą teatry żydowskie.

Konfektoria futrzana.

Sezon tegoroczny w handlu hurtowym się skończył i obecnie zaczyna się sezon detaliczny.

Wobec rozpowszechnienia się mody na konfekcję futrzaną, tudzież z przyczyn znacznej poprawy ogólnej sytuacji handlowej, popyt na towar był znaczny i obroty były dość duże. Z powodu podwyższonej cen modnych gatunków futra, ceny konfekcji futrzanej były mniejsze.

Zjazd kupców był dość znaczny. Przeważał, jak zwykle, średniozamożny kupiec, poszukujący kredytu; wię-

ksi kupcy obsługiwani byli przez wo-

Wypłacalność na ogół jest w tym roku znacznie lepsza, niż w roku ubiegłym i kredyt jest łatwiejszy. Zaznaczyć należy, iż w branży omawianej daje się we znaki konkurencja, wobec czego kredyt jest udzielany nawet takim klientom, co do których zdolności kredytowej są poważne wątpliwości.

Ostatniemi czasami ujawnia się konkurencja ze strony rynku moskiewskiego. Ten ostatni konkuruje nie cenami, lecz dobrocią towaru.

W przemyśle miejscowym daje się dotkliwie we znaki brak dobrych mistrzów fachowców.

Widoki na przyszłość tej branży są dość dobre; zaznaczyć jednak należy, iż przyszłość w zupełności zależy od stanu pogody.

Obroty rynku miejscowego z konfekcją futrzaną wynoszą około rubli 2.000.000.

ZOSTAŁA W JEJ CHWILI. Napad i rabunek.

Do dyżurującego w Alei 2 między ul. Teatralną a Magistratem stróża nocnego Marcelo Brzozowskiego o godz. 3 nocy dzisiejszej przybiegł jakiś mężczyzna zawiadamiając o dokonanym na niego w ulicy Teatralnej między Aleją a ul. Jasnohorską napadzie, pobięciu i rabunku rb. 8. Napadu według objaśnień dokonali dwaj mężczyźni, jadący razem z poszkodowanym wczoraj koleją. Zawiadomieni natychmiast o napadzie strażnicy policyjni z rogu Alei i Teatralnej nie mogli okazać pomocy, gdyż napastnicy już zbiegli.

Aforyzmy.

Człowiek umierający nie zna teraźniejszości, zna tylko przyszłość i przeszłość.

Wszystkie systematy filozoficzne mijają, a msza się ciągle odprawia.

Henryk Sienkiewicz

Dzieciną zawżdy nieumiejętną i nigdy nie dojrzalą zostaje, kto niewie, co się przed nim dzieło. Takiego dzieciństwa wstydić się ma każdy.

Ks. Piotr Skarga.

Mówiący nieboszczyk.

W Dantonie (Maryland) odbywa się pogrzeb pewnego murzyna. Liczne zgromadzona nad otwartą mogiłą publiczność kończyła właśnie z państwem na czele żalobne pienia, gd naraz głos jakby z ziemi wychodzący, odezwał się: „Grabarze, opuście mni w ziemię powoli...” W okamgnieniu cmentarz opustoszał, wszyscy w pa niecznym strachu uciekali, dusząc trątnąc się nawzajem, grabarze za wbrew głosowi nieboszczyka upuścił trumne, która z trzaskiem spadła n dno grobu.

Wiekło trumny odsokoczyło i licilicni obecni, którzy nie uciekli, i rzeli nieboszczyka, oczywiście niezwole, ale nad grobem stał niejaki Samuel Johnson, śmiejąc się do rozpuku.

Okazało się, że był on brzuchem mówcą i sztuki swej użył do niewczesnego żartu, który spowodował panikę i kilka kalectw. Gdy się ca rzecz wyjaśniła, sprawca niesmacznego żartu dostał bolesne upomnienie od grabarzy i żalobników.

Z Zawiercia.

(Koresp. własna „Gońca Czesłoch.”)

Dzisiejszy koncert Barcewicza.

Dzisiaj w sobotę 1 listopada w Domu Ludowym Akc. Tow. „Zawiercie” odbędzie się koncert znakomitego skrzypka, dyrektora warsz. konserwatorium, prof. St. Barcewicza. Nadto w koncercie biorą udział: pianistka p. H. Ostrzyńska i art. dram. Wł. Jarczewski.

Z koncertu mandolinistów.

Mandoliniści z Zagłębia sprawili nam, zawiercianom prawdziwą niespodziankę i wielką przyjemność, gdyż koncert przez nich dany przeszedł wszelkie oczekiwania.

W koncercie brali udział mandolinisci z Czesłochowy, Sosnowca i Zawiercia.

Improwowała swoją liżeбноścią i artystycznym orkiestra z Czesłochowianki (24 osób) pod dyrykcją p. Bussia, artysty z Bożej łaski, który posiada szaloną technikę w grze na mandoli nie i specjalnym kłarnecie „brelokiem” zwanym.

Nie mniej artystycznie popisywała się orkiestra z Sosnowca pod batutą p. Zawodzińskiego, oraz mandolinisci miejscowi pod kierunkiem p. Bergiera, inicjatora zjazdu i twórcy Kółka mandolinistów w Zawierciu, za co należy mu się podzięką i uznanie.

O dworcu w Zawierciu.

Pożądaniem jest, aby jaknajprędzej otworzono nową stację kolejową, której gmach oddawna jest wykończony, a do użytku publiczności nie oddany.

Kradzież.

Okradziono tu nocą restaurację A. rabskiego przy ul. Błonowskiej. Zabrano wódek i papierosów na sumę 367 rubli. Poszlakowanego kradzież Stanisława M. osadzono w miejscowym areszcie.

Pod adresem „Luny”.

Dlaczego Zarząd „Luny”, popierany przezwaniem przez chrześcijan, drukuje afisze w drukarni żydowskiej?

Yaksa na mięso.

Jest rzeczą konieczną, aby wprowadzono u nas stałą takkę na mięso, jak to uczyniła Dąbrowa Górnicza, a to celem uchronienia zawiercian od samowoli rzeźników.

Niebezpieczna zabawa.

Dzieci robotników z Akc. Tow. „Zawiercie” zamieszkałych w tak zwanych „czworonogich domkach” bawią się wieczorami ogniem w ten sposób, że wznicają ognisko, a rozżarzone węgle wkładają do naczyn blaszanych, dziurkowanych, do których przymocowują długie druty wykręcając niemi młynki, tworzące ogniste koła. Jest to jednak zabawa niebezpieczna, bo może wskutek tego powstać pożar.

Handel polski.

Praca nad unarodowieniem handlu nie poszła u nas na marne i nie był to słomiany ogień, przepowiadany przez naszych najsejdecznijszych. Właściciele matych sklepików, założonych przed paru miesiącami, z każdym dniem powiększają swe obroty, wprowadzają nowe działy i zaopatrują w coraz większy wybór towarów. Przy tej sposobności zamieszczamy ich spis.

Sklepy galanteryjne:

Zofja Wesółowska, Władysław Ciemiatkowski, Jan Migdał, Olszewski, Stanisław Olszewski i Józef Pałuch.

Magazyny mód:

Janina Abramson, Z. Koczyńska, Zofja Stokalska.

Galanterja żelazna:

Stanisława Strzelecka i „Dźwignia”.

Wyroby tabacznicze:

Zofja Łącka.

Magazyny bławatne:

Tow. „Przyścisłość” i E. Duda.

Sklep wyrobów szklanych:

„Samopomoc”.

Sklepy szewskie:

Teofil Pienkowski i Józef Cierniak.

Składy apteczne:

Eljass Duda, Franciszek Banasia.

Skład skór:

Józef Duleba i Wilczyński.

Księgarnie i materiały piśmiennicze:

Zofja Hubicka i Libka.

KINEMATOGRAF SPÓŁKI ROBOTNICZEJ

Mokra 14. „ATOMA” Mokra 14.

Niebawyła program od Piątku do Poniedziałku (włącznie).

Złamane życie

Dramat współczesny w 2 częściach.
ZNAKOMITY KIPER
(obraz komiczny)

Wyleczyła do pieczar w BAUMES
(prześlizny obraz naukowy).

Niewieści spryt a męska siła
(scena z życia rodzinnego)
TYGODNIK GAUMONTA
(najnow. zdarzenia ubiegłej doby)

Nad program: Numer o dwóch łózkach Krotochwila w 1-ym akcie.

CENY MIĘC NIZKIE. SZCZEGÓŁY W AFISZACH.

Spis chrześcijańskich sklepów spożywczych ogłosimy niebawem.

O także żywności.

Byłoby bardzo pożądanem, aby władze policyjne normowały co tydzień albo co drugi tydzień ceny produktów spożywczych, gdyż bez tego jesteśmy na łasce i niełasce przekupników. W ubiegłym tygodniu podniesiono cenę masła do rubla za kwartę, drobiu dokupił się nie można było, bo żydzi nie dopuszczają do kupnia z pierwej ręki. Za kartofle na korceplacono 2.25—2.45 kop. Za kopę kapusty od rubla do 1 50 k.

Z parafji.

W miejscowym kościele parafjalnym zawarto 5 ślubów. Urodziło się w b. tygodniu 31 dzieci, w tem 18 chłopców i 13 dziewcząt. Zmarło 12-ro 9 chłopców i 3 dziewczynki. Nadto zmarli: Piotr Sochacki—lat 71, Antonina Gerczyk—lat 70, Józefa Szczyrek—lat 28, Konstancja Koczeky—lat 75.

W parafji Zawiercie w ciągu I-go kwartału liczbą urodzin wynosi 265, w II—216, w III—274 ogółem 755.

Zgonów w I kw. 144, w III—113, w III—138, razem 395. Ślubów zawarto ogółem 88.

Aresztowania.

Aresztowano w ciągu tygodnia 22 osoby, wypuszczono 19.

Wiadomości handlowe.

(Koresp. własna „Gońca Czesł.”)

Berlin, 31 października. I we wtorek była tendencja na giełdach europejskich w związku z silnym stanowiskiem giełdy nowojorskiej wzmocnioną i wszędzie nastąpiła dalsza zwykła kursów, z wyjątkiem giełdy berlińskiej, gdzie zniżka dyskontu banku rzeszy nie wywarła prawie żadnego wrażenia, a przynajmniej w niczem nie wylżyła na tendencję giełdy.

Na giełdzie berlińskiej wpłynęła bliska zmiana miesiąca i termin nowych wypłat bardzo niekorzystne na tendencję pozatem stosunki w przemysle żelaznym stale dostaje niepomyślnej oceny. Wśród takich okoliczności sprzedaż była wielka a kupców mało i spadły skutkiem tego kursy akcji górnico-hutniczych, elektrycznych, okrętowych i t. d. Wyżej notowano tylko akcje Canadian Pacific.

Na giełdzie londyńskiej płacono lepiej za papiery amerykańskie, kanadyjskie i listy zastawne angielskie. Na giełdzie wiedeńskiej ogólne usposobienie doznało osłabienia z powodu braku zainteresowania; kursy trzymały się przeważnie notowań wczorajszych.

Na giełdzie paryskiej wśród silnej tendencji budziły największe zainteresowanie znowu akcje banków rosyjskich, których kursy mocno poszły w górę.

Na giełdzie petersburskiej położenie również się poprawiło. Notowano pomimo innych: akcje banku duńskiego 608 (wczoraj 601 rb. za sztukę), petersburskiego międzynarodowego banku handlowego 519 (508), banku dla handlu zagr. 381 (381).

Rosyjski rynek pieniężny poprawia się stale. Banki rosyjskie otrzymały z zagranicy reszty kapitałów, przeznaczonych na budowę nowych kolei w Rosji. Bilans rosyjskiego banku państwa również się poprawił.

„Laurahuta” na Górnym Szląsku miała w ubiegłym roku obrachunkowym z hut o 220 mil. marek więcej zysku, z kopalni o 95000 mk. mniej zysku niż w roku poprzednim. Na wczorajszym walnem zgromadzeniu akcjonariuszów skarżono się na dalsze złe widoki, na straty z powodu strajku górników na Górnym Szląsku itd. Z zyskiem pracują obecnie tylko te huty, należące do spółki, które są w Królestwie polskiem (Sosnowiec).

Na giełdzie zbożowej w Berlinie podniosły się dzisiaj ceny za pszenicę i żyto o 1 do 1 i pół marki na łonie, później jednak ceny spadły znowu do poziomu wczorajszego.

CENY TARGOWE.

Monety: W Berlinie płacono			
dn. 28 października, 27 paździer.			
Bankn. austr. za 100 ł.	84,80 mk.	84,80 mk.	
Bankn. rosz. za 100 rub.	216,00 mk.	216,00 mk.	
Ceny zboża z dnia 28 paździer. (za 1000 kigr. w markach)			
Pszen. żyto	Jęczmień	Owies	
Szczecin 174	135—151	130—158	
Poznań 182—185	148—110	155—163	156—179
Wrocław 183—185	158—160	153	

Ze świata.

Dzieci w obronie krzyża.

W Wicencji we Włoszech odbywał się popis dzieci szkolnych. Przechożąc przez drugą i trzecią klasę, zauważył inspektor szkolny znany niedowiarek, na ścianie wiszący krucyfik i zażądał z obrzydzeniem natychmiastowego usunięcia go. Wśród uroczystego milczenia zastosowano się do życzenia pana inspektora.

Po odejściu jego nauczycielka starała się dzieciom jako tako wytłumaczyć postępek p. inspektora. Dzieci jednakże tak długo prosiły nauczycielkę, by krzyż na dawnym miejscu umieszczono, aż prośbie uczyniono zażość!

Sprytna ucieczka.

Kupiec Wilhelm Wiener, po popelnieniu całego szeregu oszustw, został aresztowany w Hanowerze. Tam pozostał dłuższy czas w więzieniu śledczym, skąd zeszłego tygodnia miał być przewieziony do Berlina. W niewydomozony dotąd sposób wy dostał Wiener formularz urzędowy, który opatrzył pieczętką wyrwaną również z urzędowego jakiegoś aktu. Formularz ten wypełnił Wiener w następujący sposób: „Królewska prokuratura państwa — Hanover. W sprawie kupca Wienera ucyła się wyznaczony na dzień 17 października br. termin rozprawy, a oskarżonego, jako niewinnego, należy natychmiast wypuścić”. — Gdy Wienera sprowadzono do więzienia w Moabitie (dzielnica Berlina), Wiener „dokument” podrzucił na stół inspektorowi więzienia, a gdy zwiększono z jego wypuszczeniem, zrobił ogromną awanturę i zagroził, iż telegrafować będzie do ministra sprawiedliwości. Sprawę natychmiast załatwiono, przepraszając Wienera za opóźnienie. Dopiero w kilka dni po uwolnieniu wyszła prawda na jaw. Było już jednak za późno, bo Wiener zbiegł do Ameryki.

Walka o wasy.

Francuski minister wojny Etienne, nawiasem powiedział „cywil”, wydał rozporządzenie, zakazujące oficerom nie tylko golić wasy, ale nawet wogóle czynić cokolwiek, co by je

wprost powstrzymało, a więc je przystrygać.

Wywrtało to burzę wśród oficerów, z których bardzo wielu albo przystryga wasy na sposób angielski, albo też całkiem je goli.

Jeden ze zwolenników owej mody ogłosił drukiem obszerną filipikę przeciw wąsom i zwraca w niej uwagę, że prawie wszyscy wodzowie całego świata nie nosili wásów. „Czyż Cezar, Napoleon, Moltke — pyta ów oficer — nie byli całkiem ogoleni?... Owsem wielkie wasy i długa broda są atrybutem filozofów i pacyfistów. Prawdziwy żołnierz powinien być tak gładko ogolony, jak gładko byli ogoleni legioniści rzymscy”.

Straszna zemsta zbradnia.

Przed 27-miu laty skazany na 30 lat więzienia za zamordowanie narzeczonej syn włościanina z Rovato, w prowincji włoskiej Brescia, Giuseppe Maffetti, powrócił już jako człowiek 40-letni w tych dniach do domu rodziców, uwolniony „za dobre sprawowanie” przedwcześnie z więzienia. Od chwili jednak powrotu Maffettiego do domu wyszły się pomiędzy nim a rodziną zażarte kłótnie. Maffetti bowiem wyrzucał wciąż rodzeństwu, że wskutek to ich denuncjacji dostał się przez 27-miu laty do więzienia. Wreszcie w nocy z niedzieli na poniedziałek zbrodniarz, widocznie pod wpływem nurtującego wciąż w nim pragnienia zemsty, podpalił dom rodziców i, stanawszy w pobliżu z rewolwerem w ręce, czekał spokojnie, aby przeraził mieszkający płonącego domu wabięgi na dwór. Pierwszy wbiegł z domu sędziwy ojciec zbrodniarza. Maffetti powalił go bez życia na ziemię celnym strzałem z rewolweru. Ten sam los spotkał brata zbrodniarza i dwie szwagierki, gdy tymczasem drugi brat i siostra zdołali uciec. Wróćcie na miejsce pożaru zbiegli się sąsiedzi. Zbrodniarz pogroził im rewolwerem i oświadczył, że powróci jeszcze do Rovato dla wymordowania reszty rodzeństwa, potem zniknął w ciemnościach nocy. Policja dotychczas nie trafiła na trop mordercy.

Humor i Satyra.

Fortel gościnny z dawnych lat.

Do domu gościnnego przyszedł pewien robotnik i pyta, czy gospodyni ma co gotowego do zjedzenia. Otrzymałszy odpowiedź, że jest mięso, kazał sobie dać sztukę. Gospodyni tak mu kościła datę, że na niej mało mięsa było. Gość widząc to, jako nie dudek, w zanadrze ręce włożył, gospodyni zawołał i prosi aby mu mięso pokrajała gdyż w ręce zmarzył. Gospodyni mniemając, że to prawda, wzięła nóż, chce krajać, a to — same kości; pobiegła więc po inne do kuchni. Gdy przyniosła, gość rzecze: — Już to ja skraję, pan! gospodyni! rozgrzały mi się już ręce, bo ta sztuka mięsa miękciejsza na mój nóż. Taki: chłop nie mowny, kot nie łowny, źle się miewają.

W piekarni.

— To oburzające! W bochenku chleba od pana znalazłem stary szpagat.

— Miał pan też z czem przychodzić. Wczoraj był tu jeden, co znalazł w naszym chlebie mysz.

OFIARY.

Zamiat dekoracji grobu męża Wyrzykowska Sabina na Bezdomne dzieci rb. 1.

Zamiat światła na groby Józef Bielański na Schronisko św. Antoniego dla Paralityków rb. 1.

Zamiat światła na grób W. Sna-wadcy na Bezdomne dzieci rb. 1.

Sklep spotyguj dobrze pro-w wodociągami wraz do sporyguj do sprzedania wyciągnij. Teatrulna 33. Żelazna. 1524—	Mieszkanie chłopców do rozmowy zia „Gony Panowej 2. 1532—
--	---

Potrzebni członek Dział X 5.

Kartofle Wohltmany Skład Apteczny W. Orla.

Wyższa Szkoła Kroju

Pod osybnym kierunkiem mistrzyni cechu warszawskiego i laureatki paryskiej akademii nagrodzonej zlotym dużym medalem w akademii krawców.

H. GNIEWKO WSZIEJ

Ul. Dojazd N-r. 5, 1-sze piętro front.

Aux quatre saisons (Sans comparaisons)

Wśród past powodzi
Każy dowodzi
O skuteczności swego wynalazku
Pasty o lśniącym blasku;
Lecz, kto pozna i zawodu dozna
Wciąż stawia zapytanie
jakżi nareszcie środek skuteczny,
Co obuwie utrwala
Na to odpowiedzieć jest w stanie
W Starym Rynku skład apteczny
Gdzie się znajduje pasta,
Ferbolem zwana
Niezmienne używana,
Ta bowiem przemalowywać pozwala
Na cztery roky pory
Na różne kolory
Według wzoru do wyboru
Taką należy nabywać i... basta

KAFLE i ROBOTY ZDUNSKIE L. NIEPRZECKI i S-ka

w CZĘSTOCHOWIE.
Teatralna № 34, Telefon № 321.

Uprzejmie prosimy Sz. Prenumeratorów o łaskawe wpłacenie zaległejprenumeraty i odnowienie na kwartał bieżący, gdyż zalegającym w opłacie zmuszeni będziemy z dniem 1 listopada wstrzymać, wysyłkę.

Edward KINDERMAN

CZĘSTOCHOWA, ul. Teatralna № 26 dom własny
Tel. № 522. Filja w Sownowcu ul. Targowa № 14.

POLECA: Łózka żelazne, Łóżecka dziecięce kolebki, wózkidziecinne materace druciane i sprężynowe i t.d. CENY NIZKIE ZA GOTOWKĘ i NA RATY, CENNIKI NAŻĄDANIE GRATIS.

BUFET przy Stowarzyszeniu Rzemieśln.-Przemysł.

Wydać obiady po 40 kop., śniadania, kolacje, w Niedziele i wtorki flaki.
Wejście do Bufetu wolne i dla nie członków w porze obiad. od 12 do 4.
Zarządzający bufetem Edward Zambrowicz
kilkoletni pracownik firmy p. Jackowskiego.

Sklep
różnych maszyn ślusarskich i z motorem. Warszawa 19 wiadom. od 10 do 4 po p. 1537-

Dom
do sprzedania cena przystępna. ul. Mickiewicza 42. 1533-

Sprzedam
dom Zawodzie-Marysia Kowalski. 1530-

Piekarnię
dobrze prosperującą wydzierżawia na dogodnych warunkach. Adres: Kramców ul. Dworska. 0889-

Potrzebni
osiedlnicy do pracowni obuwniczej Stanisława Zadorskiego w Zazach. 0888-

Z powodu wyjazdu
do sprzedania para łózek szaf 6 krzesel warsztat stolarski i ślusarski z narzędziami. Harmonii półtonowych. Wyprzedaż przez 2 święta. Zakład Harmoniarzski Krakowska 48. 1534-

Prosięta
dziesięciotygodniowe do ohowu, do sprzedania w zakładzie jogrodniowym S. Jastrzębskiego w Częstochowie. 0890-

Wyprzedaż
Kł 32 jako sumiennemu za doręczenie do domu rozpakowanego bagażu składam podziękowanie. Pasazer. 1536-

Oprowia
obrazy fotografie i szkic okna po cenach przystępnych. Ostatni Grossa Piękna № 10. 1538-

Zakład
Brononizno-Galwanizacji i odlewania metali B-ci Lachowickich w Częstochowie, 11-ga Aleja № 21, Platerowanie: srebro, srebrem, niklem i miedzią. Wyrabia: aparaty Kościelne, Nakrycia stołowe i reperacje tykhae, oraz żyrdzome Koscielne i elektryczne. 1525-

Oprowia
obrazów tania A. Dąbrowski. Skład obrazów, 3 Aleja 75. 1528-

Subjekt
Kolonjalno-winny z poważnymi referencjami poszukuje posady. Ostrowy Herbosko Kieleckie, Stanisław Pucianik. 1523-

Dla całusa
nadaje się jedynie oślepiająco białe i miodziency wygląd twarzy. Osiągnąć to można, myjąc się mydłem

UPER-TEN

Jedynie mydło, zawierające w znacznym stopniu białko roślinne. Nadaje twarzy piękność i urok młodości. Cena 50 kop. Prawdziwe tylko w niebieskim opakowaniu. Sprzedaż w pierwszorzędnym perfumeryach i składach aptecznych.

Pracownia Armatur M. Ciurzyńskiego.
ul. Warszawska N-r. 113, Telefon N-r. 277, w Częstochowie.
Wyrabia Krany Wentyle. Słuzi i plywaki do rozzerwarow i t. d. i takowy twar gotowy po skład na skiad. 0614-5

Do sprzedania
fotro białe niedzwiedzie pokryte popielatym sukmem, wiadomość „Czapnik Polski” 2-Aleja N 30. 1515-

Niniejszym podaję do wiadomości Sz. Publicki, iż zaopatryłem swój sklep ogrodnicy znajdujący się przy ulicy Teatralnej Nr. 17 w domu W. P. Maliniego na nachodzący Dzień Zaduszny w wielką ilość pięknych wieniec, które sprzedaję po cenach najniższych. Nadto polecam rozmaite warzywa, owoce, rośliny doniczkowe, kwiaty cięte, ziemię do kwiatów, rafę i t. p., które sprzedaję hurtowo i detalicznie.
Z poważaniem Jan Kurek.

PIEKARNIA

Marcelego Chmielewskiego

Egz. od lat dziesięciu w Alei II przeniesioną została do lokalu własnego przy ul. Teatralnej 48 róg Zielonej. Tel. 634

Wyłączna sprzedaż mego pieczywa w sklepach: Mieczniczna „Skrydłowa” ul. Teatralna 11, ul. Dojazd 18, ul. Krakowska 35, ul. Siedm Kamienio 21.

Hurtowa i detaliczna sprzedaż w sklepie przy piekarni różnych gatunków pieczywa i cukierniczych wyrobów. Polecając się nadal Szanownej Publiczności pozostaje

0722 z poważaniem Marcelego Chmielewskiego.

CHIOTYMINA

APTEKARZA J. HUMBLET
ZATW. PRZEZ URZĄD LEKAR. PETERSB. ZA N. 6816.
ZALECANY PRZEZ P. LEKARZY Z NIEZAWODNYM SKUTKIEM, JAKO ŚRODEK ZNAKOMITY W PRZYPADKACH CHOROZÓW DRÓG ODDECHOWYCH, JAK: KATAR KRANI, KATAR OSKRZELI, KATARY PŁUC, KASZEL. POBUZDA ŁAKNIENIE. WZMACNIA ORGANY TRAWIENIA, A TEM SAMEM PRZYWCZYNIĄ SIĘ DO OGÓLNEGO POLEPSZENIA STANU CHOROZEGO. SPOZÓB UZYSKIA PRZY KAŻDYM FLAKONIE. ŻĄDAC WE WSZYSTKICH APTEKACH I SKŁADACH APTECZ

Cukiernia, Fabryka pierników i Biszkoptów

Augustyna Brąjbisza

dawniej F. MICHOTKA, II Aleja Nr. 28, tel. Nr. 126 w Częstochowie.
Były współpracownik fir. F. Anczewskiego 23 lat. w Warszawie

Poleca zawsze świeże towary jako to Cukry, Biszkopy, Pierniki, ciasta babki, Herbatniki i t. d. Polecając się nadal Szanownej Publiczności

Z poważaniem A. Brąjbisz.

Gwarancja zarobku 50 rb. mies.
Osoby, zastępujące na zaufanie, znajdując na cały rok przez nas zagwarantowany zarobek, pracując u siebie w domu. Fachowe wykształcenie zbyteczne. Robotę zrobioną nabywamy. Prospekt na żądanie, po otrzymaniu 7 kop. marki.

Towarzystwo maszyn do trykotacji: THOMAS & WHITICK-KRAMA i S-ka, Piaterowice, Nowaki 4412-32

„BOTALINA”

A. OSUCHOWSKIEGO w Piotrkowie.
najstarsza i najlepsza z past krajowych do obuwia, używana na Dworach Cesarskich.

Sprzedaz hurtowa i detaliczna u H. SAKOWSKIEGO
Częstochowa, II Aleja № 27. Żądac wszędzie!

Pracownia 0714

GORSETÓW

„JÓZEFY”

ulica Szeklańska № 1

Po powrocie z Zagranicy właścicielki zaopatrzona w najwiecez modele Poleca się nadal łaskawym względem Szan. pań.

Kaujonowane biuro
nauczycielskie Stanisława Ligęzówny, Teatralna 26. Rekomenduje nauczycielki, freblanki, ochroniarki, bony. Biuro otwarte od 9 rano do 6 p. p.

Nauczycielka
K. Brzezińska Szkoła, 5A, m. 7. Udziela dzieciom lekcji i korepetycji. Przygotowała do szkół. 1521

Objady
prywatne. 2 Aleja 43 m. 2. parter prawa oficyna. 0857-1

Mieszkanie
2 pokoje z kuchnią piwnicą i drwalka za 130 r. Nowa 46. 0777-3

Uczeń
kl. 6-ej polskiego gimnazjum postępuje korepetycji. Wiadomość Zielona 18. 0845-

Zginął
kwit lombardu kasy Poż. Goszcz. Nr. 8588. 1499

Do wynajęcia
lub sprzedania fortepjan krótki w dobrym stanie krot. Wiadomość 3 Aleja 50 w aptece Kozaniewiczka.

Wśródmięściu
jest do wynajęcia lub wzięcia wienia, na zabranie, posiadania, odzyskanie i t. p. duża sala, w której 400 lokoi kwadrowych, w każdym czasie. Wiadomość w Admistracji Gońca 0837-

Maturzystka
szkoły prywatnej poszukuje lekcyj. Wiadom u Adwokata Bukowskiego go. Teatralna 24. 14

Oprowia
obrazów tania w księgarni M. LIPSKIEJ w Częstochowie II Aleja 23 000

Zaraz do wynajęcia
5 pokoi z kuchnią z przedpojemem także jest do sprzedania stół. Wiadomość w Adm. Gońca

Sklep
spółwycy sprzedam Fabryczna 11. 1498-

Sprzedam
urządzenie piwiarni i stolowizy za przystępną cenę. 7 Kamienicy 25.

Zginął
paszport wydany przez Gminę Dąbrowa Górnicza na imię Karola Bednarskiego. 1506-

Potrzebni
siłarsze na roboty budowlane i uciniowie na praktykę. Krakowska 23.

Objady
gospodarskie na miejscu i do domów, także jest do odnajęcia pokój wypożyczenia dla kobiety. Szkoła 7 m. 5. 1489-

Inspeka
do sprzedania. Wiadomość Blachownia w Klesza. 1517-

Gospodyni
jest z dobrimi świadectwami młoda obuzajmująca z gospodarstwem i dobrze zająca się na kuchni. Wiadomość w Kantorze służby, Teatralna 45 w Częstochowie.

Mój zakład
Stolarski został przeniesiony w II-gą Aleję № 33. Posiadam gotowe meble Stanisław Doraczowski 1522-0

Do sprzedania
dwa wolanty i dwie byki u Laktienka Fr. Dużalskiego w Noworodamku ul. Powiatowa.

MEBLE
kredensy, szafy stoły, krzesła, łózka, toalety, lustra bielińskie, biurka, etażerki stoliki faunazyjne. Poleca: GLIŃSKI I-a Aleja 12.

Kuty
W wielkim wyborze poleca kuty garniaty, M. Lipskiej. 00-

Potrzebni
osiedlnicy krawiecki. Cerkiwna 9 Mołka. 1509

Kalendarzyk.
Słowackiego 1914 z mapką Królestwa 5 k. (po cztą tylko tużami po 53 k.) Z poezjami 8 k. (początu tuż 84 k.) Wydawnictwo Reusnera, Ziota 6, Warszawa.

Do wynajęcia
3 pokoje z kuchnią i przedpokojem. Dojazd 19. 1518-

Dom
z ogrodem do sprzedania Zawadzki Seobalia. Jan Merdał. 1520-

Do sprzedania
urządzenie sklepowe ul. Mała 16 m. 2. 1523

Uczeń
kaligrafii udzielać pomoczków. Pokój odnajmę 2 Aleja 43 prawa oficyna parter. m. 2. 1516

Różne mieszkanie.
s wygotami zaraz do wynajęcia. Fabryczna 8, dom Borkowski. 1469-

Kartofle
jadalne „Wohltmany”, odbawa do domów w ilości nie mniejszej 80 pud. po cenie 32 k. pudy. sprzedaję maj. Jankrow. Wiadomość Skrz. post. 82 telef. 4-39. 0850-

Do sprzedania
dom murywany piętrowy z dwoma sklepami na ulicy Piaskowej Nr. 4 za rub. 5,000 do kupna rub. 2,000 a rub. 3,000 może pozostać na hipotece. Wiadomość w Częstochowie w Kantorze służby. Teatralna 45. 1451-

Udziałem
lekcyi gry na fortepianie oraz niemieckiego i francuskiego a także przyjął do znawstwa i ha. ul. Krakowska 54. 1526-